

การใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ของเด็กปฐมวัย

THE USE OF CREATIVE ART ACTIVITY SETS TO ENHANCE FINE MOTOR SKILLS IN EARLY CHILDHOOD CHILDREN

Received: December 15, 2022

Revised: March 3, 2025

Accepted: March 8, 2025

ณญา กาสุรงค์^{1,*}, พรวิไล มณีราช¹ และ ขวัญใจ จริยาทัศนกร²

¹โรงเรียนสุเหร่าคลอง 19

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Naya Kasurong^{1,*}, Pornwilai Maneeerat¹ and Kwanjai Jariyatatkone²

¹Surao Klong 19 School

²Faculty of Education, Suan Dusit University

* Corresponding author, E-mail: bonus5481@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และ (2) ศึกษาพัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างคือเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสุเหร่าคลอง 19 จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จำนวน 12 แผน ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และ (2) แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก แบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.969 ดำเนินการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 2.90, SD = 0.07) สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมซึ่งอยู่ในระดับน้อย (Mean = 1.09, SD = 0.07) และ (2) พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้ชุดกิจกรรมเท่ากับ 21.80 และหลังการใช้ชุดกิจกรรมเท่ากับ 58.10 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน โดยมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ร้อยละ 95.03 อยู่ในระดับสูงมาก ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สามารถส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ / ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก / เด็กปฐมวัย / การศึกษาปฐมวัย

ABSTRACT

This research aimed to (1) examine the fine motor skills ability of early childhood children before and after implementing creative art activities, and (2) investigate the development of fine motor skills ability in early childhood children before and after implementing creative art activities. The sample consisted of 10 kindergarten students (Year 2) from Surao Klong 19 School, Chachoengsao Province, during the first semester of the 2023 academic year, selected through purposive sampling. The research employed a quasi-experimental design with a one-group pretest-posttest design. The research instruments included (1) 12 creative art activity plans validated by three experts, and (2) a fine motor skills assessment form using a 3-point rating scale with 20 items, having an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.67-1.00 and a reliability coefficient of 0.969. The intervention was conducted over 6 weeks, twice per week, 30 minutes per session. Data were analyzed using mean, standard deviation, and relative gain scores. The findings revealed that (1) the fine motor skills ability of early childhood children after implementing creative art activities was at a high level overall (Mean = 2.90, SD = 0.07), significantly higher than before implementation which was at a low level (Mean = 1.09, SD = 0.07), and (2) the development of fine motor skills ability showed mean scores increasing from 21.80 before implementation to 58.10 after implementation (out of a maximum score of 60 points), resulting in a relative gain score of 95.03%, which is considered very high. The findings demonstrated that creative art activities can effectively enhance fine motor skills ability in early childhood children.

Keywords: Creative art activities / Fine motor skills / Early childhood children / Early childhood education

บทนำ

การศึกษาปฐมวัยเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาเด็กอย่างองค์รวมตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ โดยมุ่งส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ผ่านกระบวนการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็ก เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลักการจัดการศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและกิจกรรมที่หลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กเป็นพัฒนาการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเด็กปฐมวัย เนื่องจากเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินกิจวัตรประจำวัน การช่วยเหลือตนเอง และการเตรียมความพร้อมสู่การเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น โดยเฉพาะพัฒนาการด้านการเขียน การลากเส้น และการอ่าน (ปิยา ไชยแก้ว, 2564) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กเป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาได้อย่างคล่องแคล่ว โดยสามารถพัฒนาผ่านการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส การเล่นเกมการศึกษา การฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย การหยิบจับช้อนส้อม และการใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน และดินเหนียว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กที่ดียิ่งขึ้นจะช่วยให้เด็กสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ในการสำรวจ เปรียบเทียบและแบ่งประเภทของสิ่งต่างๆ รอบตัว เด็กได้สร้างภาพพจน์ของตนเองและทักษะทางสังคม ทำให้สามารถร่วมเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ รวมทั้งสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ (พิรฉัตร ประกอบตระกูล, 2562)

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่มีศักยภาพในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงาม และส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ตามความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะรูปแบบต่างๆ เช่น การวาดภาพ การระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ ตัด ฉีก ปะ และการประดิษฐ์จากเศษวัสดุ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) กัญญาวิรัช ไกรวงษ์ (2562) ได้ศึกษาพบว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีความสำคัญเป็นอย่างมากสามารถนำไปพัฒนาพัฒนาการด้านต่างๆ ได้ โดยเฉพาะสามารถพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและมีผลต่อการใช้ชีวิตประจำวัน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย นอกจากนี้ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ยังเป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีโอกาสทดลอง ได้ปฏิบัติจริงอย่างอิสระ เป็นการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความนึกคิด ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการผ่านกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสร้างความสุขความประทับใจให้กับเด็ก ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง อีกทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกคน (ณัชณิชาซ์ เลารักษา, 2561)

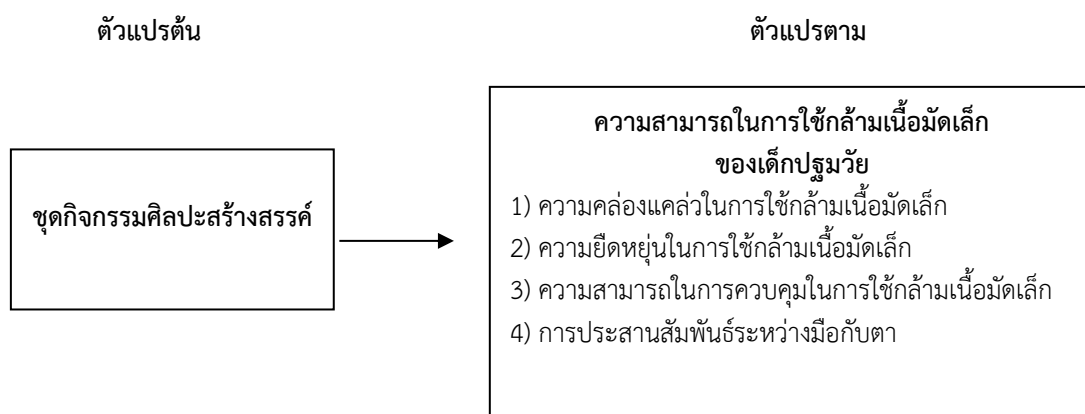
จากความสำคัญของการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กและศักยภาพของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในการส่งเสริมพัฒนาการดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสุเหร่าคลอง 19 โดยคาดหวังว่าชุดกิจกรรมดังกล่าวจะส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการและความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กเป็นไปในทางที่ดีขึ้น อีกทั้งยังสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือก ตัดสินใจ คิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาด้วยตนเอง และผ่อนคลายอารมณ์ผ่านการทำงานศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวัย ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องในการนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กที่ดี พร้อมรับการเรียนรู้ในระดับต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย มีดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัย หลังได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสุเหร่าคลอง 19 จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 25 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสุเหร่าคลอง 19 จังหวัดฉะเชิงเทรา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 คน (ชาย 6 คน หญิง 4 คน) อายุระหว่าง 4-5 ปี ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้

1. เป็นเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566
2. มีอายุระหว่าง 4-5 ปีบริบูรณ์
3. มีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ
4. ผู้ปกครองยินยอมให้เข้าร่วมการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ

2.1.1 แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จำนวน 12 แผน ระยะเวลาแผนละ 30 นาที ครอบคลุมกิจกรรมศิลปะที่หลากหลาย ได้แก่ การวาดภาพ การระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ และการพับ ตัด ฉีก ประกอบ โดยแต่ละแผนประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) สารการเรียนรู้
- 3) สื่อและอุปกรณ์
- 4) ขั้นตอนการจัดกิจกรรม 3 ขั้นตอน ได้แก่
 1. ขั้นนำ (5 นาที) กระตุ้นความสนใจและเตรียมความพร้อม
 2. ขั้นสอน (20-30 นาที) ให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
 3. ขั้นสรุป (5 นาที) อภิปรายและนำเสนอผลงาน
- 5) การวัดและประเมินผล

2.1.2 แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ครอบคลุมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก 4 ด้าน ดังนี้

1. ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก (5 ข้อ)
2. ความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก (5 ข้อ)
3. ความสามารถในการควบคุมการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก (5 ข้อ)
4. การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา (5 ข้อ)

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติได้ดี	= 3 คะแนน
ปฏิบัติได้ปานกลาง	= 2 คะแนน
ปฏิบัติได้น้อย	= 1 คะแนน

ตารางที่ 1 โครงสร้างแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

ด้าน	จำนวนข้อ	ข้อที่	คะแนนเต็ม
1. ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก	5	1-5	15
2. ความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก	5	6-10	15
3. ความสามารถในการควบคุมการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก	5	11-15	15
4. การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา	5	16-20	15
รวม	20	1-20	60

2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

- 1) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เพื่อจำแนกกระบวนการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล
- 2) วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เพื่อกำหนดหน่วยการเรียนรู้ และเนื้อหาย่อยโดยละเอียด
- 3) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อกำหนดวิธีการเรียนและขั้นตอนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลในเนื้อหาแต่ละตอน
- 4) ออกแบบเนื้อหาความรู้ให้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อที่จะนำมาสร้างแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยกำหนดรูปแบบของการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย จุดประสงค์ อุปกรณ์ ขั้นตอน และการดำเนินกิจกรรม 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำ ขั้นเล่า และขั้นสรุป
- 5) นำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของกิจกรรม จุดประสงค์ เนื้อหา ผลการพิจารณาแผนการจัดประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับดี โดยมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้ 1) ปรับกิจกรรมบางกิจกรรมให้มีความง่าย เหมาะสมกับเด็กมากขึ้น 2) ควรกำหนดเวลาให้สอดคล้องกันทุกกิจกรรม และ 3) เพลงที่นำมาใส่ในแผน ควรมีชื่อผู้แต่งให้ครบทุกแผน
- 6) นำแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2.2.2 แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย
- 2) กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน เนื้อหาที่จะวัด และเลือกรูปแบบเครื่องมือที่จะวัด
- 3) สร้างแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 3 ระดับ ดังนี้ ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย
- 4) นำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ผลการพิจารณา พบว่า ข้อคำถามแต่ละข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

5) นำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการตรวจสอบและผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับเด็กที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่มีอายุระหว่าง 4 - 5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 2 เพื่อตรวจสอบความเข้าใจด้านที่ศึกษา และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .969 เมื่อพิจารณาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยแต่ละด้าน มีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้ 1) ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก มีค่าความเชื่อมั่น .863 2) ความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก มีค่าความเชื่อมั่น .882 3) ความสามารถในการควบคุมในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก มีค่าความเชื่อมั่น .887 และ 4) การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา มีค่าความเชื่อมั่น .871

6) ปรับปรุงแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยตามความเห็นชอบของผู้เชี่ยวชาญและนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กับเด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนสุเหร่าคลอง 19 โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (Pretest)

3.2 ดำเนินการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วันในวันจันทร์และพุธ เวลา 9.00 - 9.30 น. ตามแผนจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จำนวน 12 แผน ดังนี้

ตารางที่ 2 สรุปแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ครั้งที่	หน่วย	ชื่อกิจกรรม	ประเภทกิจกรรม
1	ต้นไม้ที่รัก	ดอกไม้ในฝัน	ระบายสี/ตัดปะ
2	ต้นไม้ที่รัก	ทุ่งทิวลิป	การพิมพ์ภาพ
3	ต้นไม้ที่รัก	ดอกไม้สร้างสรรค์	การพับกระดาษ
4	สัตว์น่ารัก	สัตว์เลื้อยในฝัน	การวาดภาพ/ระบายสี
5	สัตว์น่ารัก	Little bird	การปั้น
6	สัตว์น่ารัก	ก๊าบ ก๊าบ เป็ดน้อย	ฉีกปะ
7	วันแม่	แม่ของหนู	การวาดภาพ
8	วันแม่	To my mom	ตัดปะ
9	วันแม่	หัวใจมอบให้แม่	การพับกระดาษ
10	ของเล่นของใช้	ของใช้ส่วนตัว	การวาดภาพ/ระบายสี
11	ของเล่นของใช้	กระดาษเสี่ยงทาย	การพับ/ตัด
12	ของเล่นของใช้	แปรงสีฟันของหนู	ประดิษฐ์

3.3 ประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (Posttest)

3.4 เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย หลังจากนั้นทำการลงรหัสและจัดระบบข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 วิเคราะห์ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย โดยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 วิเคราะห์พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ด้วยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (Relative gain score) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2557, น. 12-13) โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$GS (\%) = \frac{(Y-X)}{(F-X)} \times 100$$

เมื่อ GS (%) = คะแนนร้อยละของพัฒนาการของผู้เรียน
(Development Score or Gain Score) (คิดเป็นร้อยละ)

X = คะแนนวัดครั้งแรก

Y = คะแนนวัดครั้งหลัง

F = คะแนนเต็ม

คะแนนและการแปลผลระดับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย เป็นแบบประมาณค่า 3 ระดับ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนนความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ดังนี้

ระดับคะแนน (แบบประมาณค่า 3 ระดับ)	ระดับการปฏิบัติ (เกณฑ์การแปลผล)	ระดับคะแนน (3 ช่วงชั้นเท่า ๆ กัน)
3	ปฏิบัติได้มาก	2.34 – 3.00
2	ปฏิบัติได้ปานกลาง	1.67 – 2.33
1	ปฏิบัติได้น้อย	1.00 – 1.66

การแปลความหมายของคะแนนพัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแบ่งเป็น 4 ช่วงชั้น ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2557)

ช่วงคะแนน	ระดับพัฒนาการ
75.01 – 100.00	พัฒนาการระดับสูงมาก
50.01 – 75.00	พัฒนาการระดับสูง
25.01 – 50.00	พัฒนาการระดับปานกลาง
00.00 – 25.00	พัฒนาการระดับต้น

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย พบว่า หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ภาพรวมปฏิบัติได้มาก (Mean = 2.90, S.D. = 0.07) โดยอันดับแรก คือ ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก และความสามารถในการควบคุมในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ตามลำดับ สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ภาพรวมปฏิบัติได้น้อย (Mean = 1.09, S.D. = 0.07) โดยอันดับแรก คือ ความสามารถในการควบคุมในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา และความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย

ความสามารถในการใช้ กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย	ก่อนการใช้ชุดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์			หลังการใช้ชุดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์		
	Mean	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	Mean	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก	1.10	.14	ปฏิบัติได้น้อย	2.94	.13	ปฏิบัติได้มาก
2. ความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก	1.06	.09	ปฏิบัติได้น้อย	2.90	.14	ปฏิบัติได้มาก
3. ความสามารถในการควบคุมในการใช้ กล้ามเนื้อเล็ก	1.12	.10	ปฏิบัติได้น้อย	2.86	.13	ปฏิบัติได้มาก
4. การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา	1.08	.10	ปฏิบัติได้น้อย	2.92	.10	ปฏิบัติได้มาก
ภาพรวม	1.09	.07	ปฏิบัติได้น้อย	2.90	.072	ปฏิบัติได้มาก

2. พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ พบว่า ผลการประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน มีคะแนนรวมก่อนการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย 218 คะแนน และมีค่าเฉลี่ย 21.80 ส่วนคะแนนรวมหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย 581 คะแนน และมีค่าเฉลี่ย 58.10 โดยภาพรวมเด็กปฐมวัย มีร้อยละของคะแนนพัฒนาการ 95.03 อยู่ในระดับสูงมาก ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 คะแนนพัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

คนที่	คะแนนก่อน	คะแนนหลัง	ร้อยละของคะแนน พัฒนาการ	ระดับ พัฒนาการ
1	20	56	90.00	พัฒนาการระดับสูงมาก
2	20	55	87.50	พัฒนาการระดับสูงมาก
3	22	59	97.37	พัฒนาการระดับสูงมาก
4	23	58	94.59	พัฒนาการระดับสูงมาก
5	23	59	97.30	พัฒนาการระดับสูงมาก
6	23	59	97.30	พัฒนาการระดับสูงมาก
7	21	59	97.44	พัฒนาการระดับสูงมาก
8	20	58	95.00	พัฒนาการระดับสูงมาก
9	22	59	97.37	พัฒนาการระดับสูงมาก
10	24	59	97.22	พัฒนาการระดับสูงมาก
คะแนนรวม	218	581	95.03	พัฒนาการระดับสูงมาก
ค่าเฉลี่ย	21.80	1.47		
ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	58.10	1.44		

อภิปรายผล

คณะผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 2.90$, $SD = 0.07$) สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($M = 1.09$, $SD = 0.07$)

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยความสามารถที่เพิ่มขึ้นครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ความยืดหยุ่นในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และความสามารถในการควบคุมการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีโอกาสทดลอง ได้ปฏิบัติจริง อย่างอิสระ เป็นการแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความนึกคิด ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการผ่านกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kolbe (2005) ที่กล่าวว่ากิจกรรมศิลปะช่วยพัฒนาทักษะการใช้มือและนิ้วมือ ส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา และเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง นอกจากนี้ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ยังเป็นกิจกรรมที่สร้างความสุขและความประทับใจให้กับเด็ก ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง อีกทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกคน (ณัชณิชาฯ เลารักษา, 2561)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของประภาศิริ สิงห์ครุ (2563) ที่พบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยจำแนกกล้ามเนื้อเล็กออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความคล่องแคล่ว การควบคุม และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา อยู่ในระดับดีมาก และความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของณัชณิชาฯ เลารักษา (2561) ที่พบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดินสอพอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับจินดารัตน์ นลินธนาลักษณ์ (2560) ที่พบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุธรรมชาติตามแนวคิดไฮสโคป สูงกว่าก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 5.30 ($SD = 0.98$) และหลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.63 ($SD = 1.12$)

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Pappa, Moyles, Panagiotaki, และ Kambas (2021) ที่ศึกษาผลของโปรแกรมกิจกรรมศิลปะต่อการพัฒนาทักษะการใช้มือในเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กที่เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมศิลปะมีทักษะการใช้มือที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม โดยเฉพาะในด้านการจับถือ การตัด และการวาดภาพ สอดคล้องกับ Case-Smith (2013) ที่กล่าวว่ากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย เนื่องจากเด็กได้ฝึกการจับถือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและนิ้วมือ รวมทั้งพัฒนาการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่หลากหลายและต่อเนื่อง ครอบคลุมการวาดภาพ การระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ และการพับ ตัด ฉีก ปะ สามารถส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Piaget (1962) ที่เน้นความสำคัญของการเรียนรู้ผ่านการลงมือกระทำ (Learning by Doing) และการใช้ประสาทสัมผัสในการสำรวจและทดลอง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อเล็กของเด็กในวัยนี้

2. พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ร้อยละ 95.03 อยู่ในระดับสูงมาก

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้ชุดกิจกรรมเท่ากับ 21.80 และหลังการใช้ชุดกิจกรรมเท่ากับ 58.10 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน ซึ่งเมื่อคำนวณคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์พบว่าอยู่ที่ร้อยละ 95.03 อยู่ในระดับสูงมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ช่วยในการผ่อนคลายโดยการระบายความรู้สึกนึกคิดผ่านสื่อทางศิลปะอย่างอิสระ เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ เพื่อเสริมสร้างความฉับไวในการรับรู้ ให้เด็กได้ขีดเขียนหรือแสดงออกอย่างอิสระตามความพอใจ ทั้งยังฝึก

ให้เด็กได้มีโอกาสใช้อย่างต่างๆ ของร่างกายให้แข็งแรง (พีรฉัตร ประกอบตระกูล, 2562) ซึ่งความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมือมีความสำคัญมากในระดับเด็กปฐมวัย เพราะถ้าเด็กได้รับการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กก็จะเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต เช่น การช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน การเขียนในอนาคต (ศิริยา ใจทอง, 2565)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของพัทธนันท์ วงษ์วิชัยวุฒิ และวันนิสา ยิ้มวิไล (2564) ที่พบว่า ทักษะด้านกล้ามเนื้อในการทำงานของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีคะแนนร้อยละความก้าวหน้าของนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกคน เมื่อเปรียบเทียบทั้งชั้นเรียนพบว่าคะแนนร้อยละความก้าวหน้าทั้งชั้นเรียนเท่ากับ 40.5 สอดคล้องกับงานวิจัยของพีรฉัตร ประกอบตระกูล (2562) ที่พบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กอยู่ในระดับสูงมาก จำนวน 17 คน มีคะแนนพัฒนาการอยู่ระหว่างร้อยละ 76.92-100 และมีนักเรียนที่มีพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็กอยู่ในระดับสูง จำนวน 9 คน มีคะแนนพัฒนาการอยู่ระหว่างร้อยละ 61.53-66.66 เช่นเดียวกับศิริยา ใจทอง (2565) ที่พบว่า พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนตู หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Lim (2004) ที่ศึกษาผลของกิจกรรมศิลปะต่อการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กในเด็กอนุบาล พบว่า เด็กที่เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมศิลปะอย่างสม่ำเสมอเป็นเวลา 8 สัปดาห์ มีการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการจับดินสอ การตัดกระดาษ และการวาดรูปทรงต่างๆ สอดคล้องกับ Brownlee, Berthelsen, Irving, Boulton-Lewis, และ McCann (2000) ที่พบว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการใช้มือที่ละเอียดขึ้น ช่วยเตรียมความพร้อมในการเขียนและการทำกิจกรรมที่ต้องใช้ความแม่นยำในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้ง Cameron et al. (2012) ที่ศึกษาพบว่า การพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กในวัยปฐมวัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จทางวิชาการในระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะในวิชาคณิตศาสตร์และการอ่าน

ผลการวิจัยที่พบว่าเด็กมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์สูงถึงร้อยละ 95.03 แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งมีการออกแบบอย่างเป็นระบบ มีความหลากหลายของกิจกรรม มีความต่อเนื่อง และเหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978) เกี่ยวกับ Zone of Proximal Development (ZPD) ที่เน้นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ควรอยู่ในระดับที่ท้าทายความสามารถของเด็กพอสมควร แต่ไม่ยากเกินไปจนเด็กท้อแท้ และควรมีผู้ใหญ่หรือเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่าคอยให้ความช่วยเหลือ (Scaffolding) ซึ่งในการวิจัยนี้ครูได้ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจเด็กในการทำกิจกรรม ทำให้เด็กมีความมั่นใจและกล้าที่จะแสดงออก ส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น

จากผลการวิจัยทั้งสองประเด็นข้างต้น สรุปได้ว่าชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้หลายทฤษฎี ทั้งทฤษฎีพัฒนาการของ Piaget ทฤษฎีสังคมวัฒนธรรมของ Vygotsky และแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ผ่านศิลปะ ดังนั้น ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยควรให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็ก ซึ่งจะเป็รากฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การกำหนดให้มีกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ควรให้มีการทำซ้ำบ่อยๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กได้ฝึกการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กให้มากขึ้น จะทำให้เห็นผลชัดเจนว่า เด็กมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กที่ดีมากขึ้น
2. การนำแผนการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไปใช้ครูจะต้องศึกษาให้เข้าใจและปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับหน่วยการจัดประสบการณ์และบริบทของโรงเรียน

3. สามารถให้ผู้ปกครองนำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไปใช้กับเด็กได้นอกเหนือจากที่ครูสอนในห้องเรียน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีต่อความสามารถด้านอื่น ๆ ของเด็กปฐมวัย เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ด้านมิติสัมพันธ์ ด้านสังคม เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมที่มีรูปแบบหลากหลายยิ่งขึ้น เช่น ศิลปะจากการพับ การละเล่นด้วยนิ้วมือ ศิลปะจากวัสดุธรรมชาติ เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาความสามารถด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยว่า เด็กปฐมวัยในช่วง อายุไหนมีพัฒนาการเป็นอย่างไร แล้วจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัญญาวิรุฬ ใควงษ์. (2562). *ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การประดิษฐ์เศษวัสดุของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 2/3 โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ*. รายงานการวิจัย. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จินดารัตน์ นลินธนาลักษณ์. (2560). *ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวัสดุธรรมชาติตามแนวคิดไฮโคปที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย โรงเรียนสาธิตสาสน์เอกตรา กรุงเทพมหานคร*. การศึกษาอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ณัชณิชา เลารักษา. (2561). *กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดินสอพองที่มีต่อความสามารถกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่ามะนาว อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี*. รายงานการวิจัย. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ประภาศิริ สิงห์ครุ. (2563). *ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและการใช้ภาษาของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- ปิยดา ไชยแก้ว. (2564). *การพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนวัดหนึ่งโดยใช้อุปกรณ์ประกอบอาหารประเภทปั้น*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พัทธนันท์ วงษ์วิชัยวัฒน์ และวันนิสา ยิ้มวิไล. (2564). *การพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมือในการทำงานของเด็กปฐมวัยโดยใช้อุปกรณ์ศิลปะสร้างสรรค์*. ใน รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 1 (หน้า 258-265). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- พีรฉัตร ประกอบตระกูล. (2562). *การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- ศิริญา ใจทอง. (2565). *พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านดอนดู่ หลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ*. รายงานการวิจัย. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2557). *การคำนวณคะแนนพัฒนาการ*. *วารสารสมาคมวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย*, 1(1), 1-20.

ภาษาอังกฤษ

- Brownlee, J., Berthelsen, D., Irving, K., Boulton-Lewis, G., & McCann, C. (2000). Epistemological beliefs in early childhood teacher education students. *Australian Journal of Teacher Education*, 25(1), 1-13.
<https://doi.org/10.14221/ajte.2000v25n1.1>
- Cameron, C. E., Brock, L. L., Murrah, W. M., Bell, L. H., Worzalla, S. L., Grissmer, D., & Morrison, F. J. (2012).

- Fine motor skills and executive function both contribute to kindergarten achievement. *Child Development*, 83(4), 1229-1244. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2012.01768.x>
- Case-Smith, J. (2013). Systematic review of interventions to promote social-emotional development in young children with or at risk for disability. *American Journal of Occupational Therapy*, 67(4), 395-404. <https://doi.org/10.5014/ajot.2013.004713>
- Kolbe, U. (2005). *It's not a bird yet: The drama of drawing*. Byron Bay, NSW: Peppinot Press.
- Lim, C. S. (2004). The effect of art activities on the development of fine motor skills in preschool children. *Early Childhood Education Journal*, 32(2), 91-95.
- Pappa, E., Moyles, J., Panagiotaki, G., & Kambas, A. (2021). The impact of a creative movement and dance programme on the development of fundamental movement skills in preschool children. *Early Child Development and Care*, 191(7-8), 1142-1153. <https://doi.org/10.1080/03004430.2019.1699917>
- Piaget, J. (1962). *Play, dreams and imitation in childhood* (C. Gattegno & F. M. Hodgson, Trans.). New York: W. W. Norton.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.